

CASP2022

Koordinoitu toiminta
tuoteturvallisuuden puolesta

Matka-
adapterit

Loppuraportti

Sisällysluettelo

Sisällysluettelo	2
Lyhenneluettelo	2
Tiivistelmä	3
Osa 1	
1. Yleiskatsaus toimesta	4
1.1. Osallistuvat markkinavalvontaviranomaiset	4
1.2. Soveltamisalaan kuuluvat tuotteet ja testauskriteerit	4
1.2.1. Soveltamisalaan kuuluvat tuotteet	4
1.2.2. Testauskriteerit	5
2. Näytteenotto ja testaus	5
2.1. Otantajakauma ja näytteenottokanavat	5
2.2. Testausprosessi	6
3. Testitulokset	6
3.1. Yleiskatsaus testituloksista ja tärkeimmät havainnot	6
3.2. Testitulokset lausekkeittain	7
3.3. Tulokset tuotetyypistä	7
3.4. Päätelmät testituloksista	8
4. Riskinarviointi ja toimenpiteet	9
4.1. Riskinarvioinnin tulokset	9
4.2. Korjaavat toimenpiteet	9
5. Päätelmät ja suositukset	10
5.1. Päätelmät	10
5.2. Suositukset sidosryhmille	10
Osa 2	
1. Mikä CASP on?	12
Roolit ja vastuualueet	
2. Tuotekohtaisen toimen työsuunnitelma	13
3. Tuotekohtaisten toimen välineet ja prosessit	14

Lyhenneluettelo

LYHENNE	KUVAUS
CASP	Koordinoitu toiminta tuoteturvallisuuden puolesta
DG JUST	Euroopan komission oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosasto
EK	Euroopan komissio
ETA	Euroopan talousalue
EU	Euroopan unioni
GPSD	Yleistä tuoteturvallisuutta koskeva direktiivi (2001/95/EY)
IEC	Kansainvälinen sähkötekkinen komissio
LVD	Pienjännitedirektiivi (2014/35/EU)
MSA	Markkinavalvontaviranomainen
PSA	Tuotekohtainen toimi
RAG	Riskienarviointiohjeet
RAPEX	Nopea tietojenvaihtojärjestelmä
RAPEX-ohjeet	Päätös (EU) 2019/417

Tiivistelmä

Toimen tavoitteet

Koordinoitu toiminta tuoteturvallisuuden puolesta (CASP) auttaa kaikkia Euroopan unionin ja Euroopan talousalueen maiden markkinavalvontaviranomaisia tekemään yhteistyötä Euroopan sisämarkkinoille saatettavien tuotteiden tuoteturvallisuuden parantamiseksi. Tässä toiminnassa keskityttiin matka-adaptoreihin. Tuotteista otettiin näytteet, ja ne testattiin yhteisesti sovittujen kriteerien mukaisesti osallistuvien markkinavalvontaviranomaisten valitsemassa eurooppalaisessa laboratoriossa.

Soveltamisalaan kuuluvat tuotteet

Tuotteet olivat **yksinkertaisia** ja **yleiskäyttöisiä matka-adaptoreita**.

Tärkeimmät testauskriteerit

Testaussuunnitelmaan sisältyi valikoima lausekkeita IEC-standardista 60884-2-5:2017 Pistokkeet ja pistorasiat kotitalouksiin ja vastaaviin tarkoituksiin — Osa 2-5: Erityisvaatimukset adaptoreille (sisältää liitteen AA Matka-adapterit). Standardia käytetään yhdessä standardin IEC 60884-1:2002, Muutos 1:2006 ja Muutos 2:2013 Pistokkeet ja pistorasiat kotitalouksiin ja vastaaviin tarkoituksiin - Osa 1: Yleiset vaatimukset kanssa

Tulokset

- 73 matka-adapterista 58 ei täyttänyt vähintään yhtä testaussuunnitelman vaatimuksista.
- Kaikki matka-adapterit osoittautuivat poikkeuksellisen kuumuuden ja tulipalon kestäviksi, mikä on merkittävä parannus verrattuna aiempiin sähkölaitteita koskeviin CASP-hankkeisiin.
- Varoitusten, merkintöjen ja ohjeiden tarkastukset osoittivat, että 73 näytteestä 62 ei täyttänyt testaussuunnitelmassa esitettyjä vaatimuksia. Matka-adapterit on suunniteltu vain tilapäiseen käyttöön, ja on tärkeää, että kuluttajilla on kaikki tarvittavat tiedot tuotteiden turvallista käyttöä varten.

Keskeiset suositukset

Kuluttajille

- Osta vain luotettavista vähittäismyyntikanavista.
- Lue varoitukset, merkinnät ja ohjeet huolellisesti ja noudata niitä.
- Älä ylikuormita adaptoreita.
- Tarkista, että verkkojännite sopii laitteeseesi.
- Matka-adapterit on tarkoitettu vain tilapäiseen käyttöön matkoilla.

Talouden toimijoille

- Tarkista, että tuotteet on testattu asianmukaisesti.
- Tunne toimittajasi.
- Kiinnitä huomiota varoitusten, merkintöjen ja ohjeiden täydellisyyteen ja tarkkuuteen.

Markkinavalvontaviranomaisille

- Pidä matka-adapterit valvonnassa: sähkölaitteita on testattu eri CASP-hankkeissa¹ jatulokset osoittavat, että suuri osa näytteistä ei täytä määriteltyjen testaussuunnitelmien vaatimuksia.
- Varoitusten, merkintöjen ja ohjeiden silmämääräinen tarkastus voi antaa alustavan viitteen tuotteen laadusta.

Päätelmät

Testituloksissa todettiin, että 79 prosenttia testatuista näytteistä ei täyttänyt vähintään yhtä suoritettujen sähköisten ja mekaanisten testien vaatimuksista ja että niissä oli vähintään yksi varoituksiin, merkintöihin ja ohjeisiin liittyvä vaatimustenvastaisuus.

Testauskampanjassa havaittiin useita sähköiskun vaaraa lisääviä vaatimustenvastaisuuksia, muun muassa seuraavat: puuttuvat tai tehottomat sulkimet, altistuminen jännitteisille pistotulpille ja riittämättömät maadoitusjärjestelyt.

Markkinavalvontaviranomaiset antoivat kuusi ilmoitusta Safety Gate -järjestelmästä tämän tuotekohtaisen toimen tulosten perusteella (seitsemän ilmoitusta on vielä vireillä). Tärkeimpiä toimenpiteitä, joita toteutettiin vaatimustenvastaisten tuotteiden osalta, olivat 12 tuotteen takaisin veto loppukäyttäjiltä, kahden tuotteen poistaminen markkinoilta ja viiden tuotteen myynnin keskeyttäminen.

¹ Akkuja testattiin CASP 2019 -ohjelmassa: <https://ec.europa.eu/safety-gate/#/screen/pages/caspBatteries>;
Latauslaitteita testattiin CASP 2019 -ohjelmassa: <https://ec.europa.eu/safety-gate/#/screen/pages/caspChargers>;
Kaapeleita testattiin CASP 2020: <https://ec.europa.eu/safety-gate/#/screen/pages/casp2020Cables>.

1. Yleiskatsaus toimesta

1.1. Osallistuvat markkinavalvontaviranomaiset

Matka-adapterien tuotekohtaiseen toimintaan osallistui yhteensä 10 markkinavalvontaviranomaista kahdeksasta EU:n jäsenvaltiosta.

Taulukko 1 - Luettelo osallistuvista markkinavalvontaviranomaisista

MAA	MSA
Irlanti	Kilpailu- ja kuluttajansuojakomissio
Kypros	Kuluttajansuojapalvelu, energia-, kauppa- ja teollisuusministeriö
Malta	Sähkö- ja mekaanisten palvelujen osasto, liikenne-, viestintä- ja rakennusministeriö
Puola	Maltan kilpailu- ja kuluttajaviranomainen
Ranska	Kilpailu- ja kuluttajansuojavirasto
Ruotsi	Tullin ja välillisten verojen pääosasto
Saksa	Ruotsin sähköturvallisuusvirasto
Suomi	Düsseldorfin aluehallinto
	Kölnin aluehallinto
	Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)

1.2. Soveltamisalaan kuuluvat tuotteet ja testauskriteerit

1.2.1. Soveltamisalaan kuuluvat tuotteet

Markkinavalvontaviranomaiset sopivat, että tuotteen määritelmä rajoitetaan yksinkertaisiin ja yleiskäyttöisiin matka-adaptereihin. Yksinkertainen matka-adapteri kattaa vain tietyn alueen ja on yleensä kooltaan pienempi. Määritelmänsä mukaan se koostuu ainoastaan yhdestä kansallisesta järjestelmästä tulevasta pistokkeesta toisen kansallisen järjestelmän pistorasiaan. Yleiskäyttöiset

matka-adapterit, jotka koostuvat yhdestä tai useammasta pistorasiasta, jotka voidaan yhdistää muihin pistokkeisiin sähkömekaanisen kytkimen avulla, mahdollistavat usein adapterin käytön useissa, joskus jopa kaikissa maailman maissa. Yleiskäyttöinen matka-adapteri on yleensä suurikokoisempi kuin yksinkertainen versio.

**YKSINKERTAINEN
MATKA-ADAPTERI**

**YLEISKÄYTTÖINEN
MATKA-ADAPTERI**

1.2.2. Testauskriteerit

Koska tällä hetkellä ei ole olemassa yhdenmukaistettua standardia, joka koskisi erityisesti näitä tuotteita, markkinavalvontaviranomaiset ja tekninen asiantuntija sopivat, että testaussuunnitelmaan sisällytetään vaatimukset standardista IEC 60884-2-5:2017 Pistokkeet ja pistorasiat kotitalouksiin ja vastaaviin tarkoituksiin — Osa 2-5: Erityisvaatimukset adaptereille (sisältää liitteen AA Matka-adapterit). Standardia käytetään yhdessä standardin IEC 60884-1:2002, Muutos 1:2006 ja Muutos 2:2013 Pistokkeet

ja pistorasiat kotitalouksiin ja vastaaviin tarkoituksiin — Osa 1: Yleiset vaatimukset kanssa Otokseen valitut tuotteet testattiin taulukossa 2 lueteltujen lausekkeiden perusteella.

Laboratoriotestien lisäksi markkinavalvontaviranomaiset tarkistivat myös mukana olevat varoitukset, merkinnät ja ohjeet kansallisilla kielillä. Tekninen asiantuntija laati tarkistuslistan tärkeimmistä vaatimuksista antaakseen lisäohjausta markkinavalvontaviranomaisille.

Taulukko 2 - Testaussuunnitelma

Standardi IEC 60884-2-5:2017 Pistokkeet ja pistorasiat kotitalouksiin ja vastaaviin tarkoituksiin — Osa 2-5: Erityisvaatimukset adaptereille

LAUSEKE	VAATIMUS
6	Arviot
7	Luokitus
8	Merkintä
9	Mittojen tarkistus
10	Suojaus sähköiskua vastaan
11	Maadoitus
14	Adapterien rakenne
17	Eristysvastus ja sähkölujuus
18	Maadoituskoskettimien toiminta
22	Pistokkeen vetämiseen tarvittava voima
24	Mekaaninen lujuus
25	Lämmönkestävyys
28	Poikkeuksellisen kuumuuden ja tulipalon kestävyys sekä rata-kestävyys (CASP2022:lle ei tehty ratatestejä)

2. Näytteenotto ja testaus

2.1. Otantajakauma ja näytteenottokanavat

Otanta tehtiin kunkin markkinavalvontaviranomaisen suorittaman esivalinnan perusteella kunkin markkinan erityispiirteiden mukaisesti. Markkinavalvontaviranomaiset keräsivät yhteensä

73 näytettä, jotka lähetettiin laboratorioon testattavaksi. Näytteenotto tapahtui sekä verkossa (16 %) että fyysisissä myymälöissä (84 %).

Taulukko 3 - Osallistuvien markkinavalvontaviranomaisten keräämien näytteiden määrä

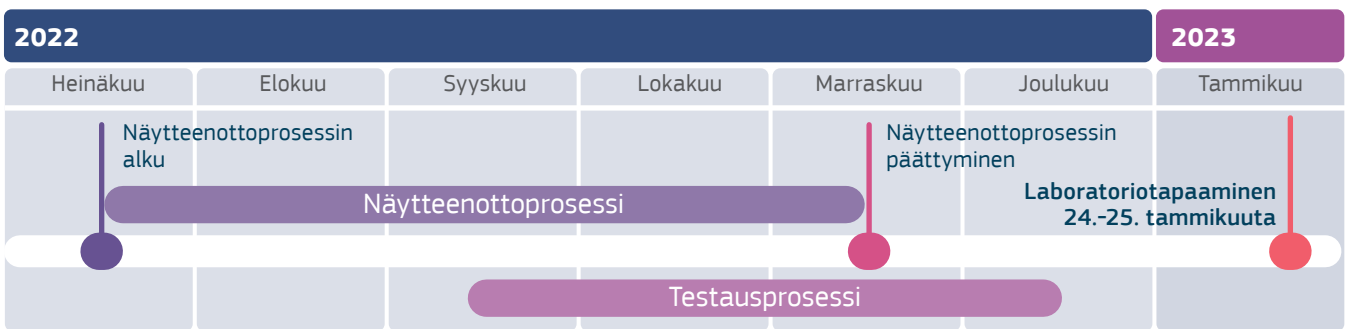
MAA	MSA	YKSINKERTAINEN MATKA-ADAPTERI	YLEISKÄYTTÖINEN MATKA-ADAPTERI
Irlanti	Kilpailu- ja kuluttajansuojakomissio	4	6
Kypros	Kuluttajansuojapalvelu, energia-, kauppa- ja teollisuusministeriö	4	3
	Sähkö- ja mekaanisten palvelujen osasto, liikenne-, viestintä- ja rakennusministeriö	1	7
Malta	Maltan kilpailu- ja kuluttajaviranomainen	4	5
Puola	Kilpailu- ja kuluttajansuojavirasto	8	4
Ranska	Tullin ja välillisten verojen pääosasto	2	0
Ruotsi	Ruotsin sähköturvallisuusvirasto	7	3
Saksa	Düsseldorfin aluehallinto	1	2
	Kölnin aluehallinto	3	2
Suomi	Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)	3	4
YHTEENSÄ		37	36

2.2. Testausprosessi

Testauslaboratorio tätä toimintaa varten valittiin toukokuussa 2022 käynnistetyllä tarjouskilpailulla. Tarjouspyyntöasiakirjat lähetettiin 54:lle EU:n jäsenmaissa ETA-alueella toimivalle laboratoriolle, jotka oli yksilöity hankeryhmän laboratorioiden sitouttamisstrategian perusteella. Kutakin laboratoriota pyydettiin toimittamaan tarjous, joka sisälsi tarjouspyyntöasiakirjassa mainitut osatekijät, kuten yksityiskohtaiset tiedot hinnoittelusta sekä liiteasiakirjat, jotka sisälsivät todisteita sertifiointista, asiantuntijoiden kokemuksesta ja testausselosteeista. Neljä laboratoriota jätti tarjouksen annetussa määräajassa. Tarjouksen kattavuuden ja kilpailukyvyyn perusteella kolme laboratoriota valittiin ennalta ja kutsuttiin haastatteluun, jossa keskusteltiin tarkemmin niiden tarjouksista. Välikokouksessa

markkinavalvontaviranomaisille esiteltiin vertailevia analyysejä laboratorioilta saatujen tarjousten teknisestä laadusta ja taloudellisista näkökohdista. Markkinavalvontaviranomaiset valitsivat laboratorion, joka sai eniten lopullisia pisteitä tarjouksensa laadun ja taloudellisen kilpailukyvyyn perusteella. Laboratorion valinnan jälkeen markkinavalvontaviranomaisille annettiin kaksi kuukautta aikaa kerätä näytteet ja lähettää ne laboratorioon. Näytteenottoa laajennettiin, jotta markkinavalvontaviranomaiset voivat ottaa näytteitä myös muista tuotteista. Testausprosessi ei viivästynyt, ja se saatiin päätökseen 12. joulukuuta 2022. Laboratoriokokous pidettiin 24. ja 25. tammikuuta 2023.

Kuva 1 - Näytteenotto- ja testausprosessin aikataulu

3. Testitulokset

3.1. Yleiskatsaus testituloksista ja tärkeimmät havainnot

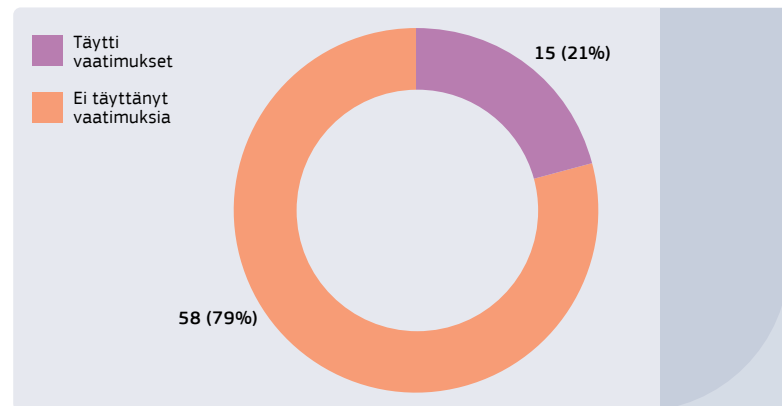
Laboratorion testaamista 73 näytteestä 15 täytti kaikki lopullisessa testausuunnitelmassa esitetyt vaatimukset, kuten kuvasta 2 käy ilmi.

Suurin osa näytteistä (84 %) oli ostettu fyysisistä myymälöistä. Testituloksissa ei ollut merkittäviä eroja vähittäismyyntikanavien välillä: 83 prosenttia verkossa kerätyistä näytteistä ja 79 prosenttia fyysisistä myymälöistä kerätyistä näytteistä ei täyttänyt testausuunnitelman vaatimuksia.

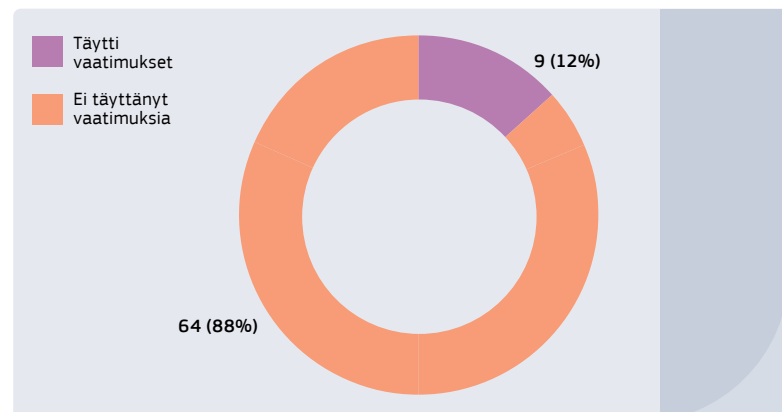
Markkinavalvontaviranomaiset tarkastivat varoitukset, merkinnät ja ohjeet kansallisilla kielillä. 73 näytteestä 62 ei täyttänyt vaatimuksia. Yleisimpiä vaatimustenvastaisuuksia olivat: varoitukset, merkinnät ja ohjeet eivät olleet virallisella kielellä, yhden yhteyspisteen puuttuminen, tyyppi-, erä- tai sarjanumeron puuttuminen tai muut harhaanjohtavat merkinnät.

Kun otetaan huomioon sekä laboratorion tekemät testit että markkinavalvontaviranomaisten tekemät varoitusten, merkintöjen ja ohjeiden tarkastukset, yhteensä 64 näytettä ei täyttänyt vähintään yhtä vaatimusta.

Kuva 2 - Testin kokonaistulokset (ilman varoituksia, merkintöjä ja ohjeita) (N=73)

Kuva 3 - Yleiset testitulokset (mukaan lukien varoitukset, merkinnät ja ohjeet) (N=73)

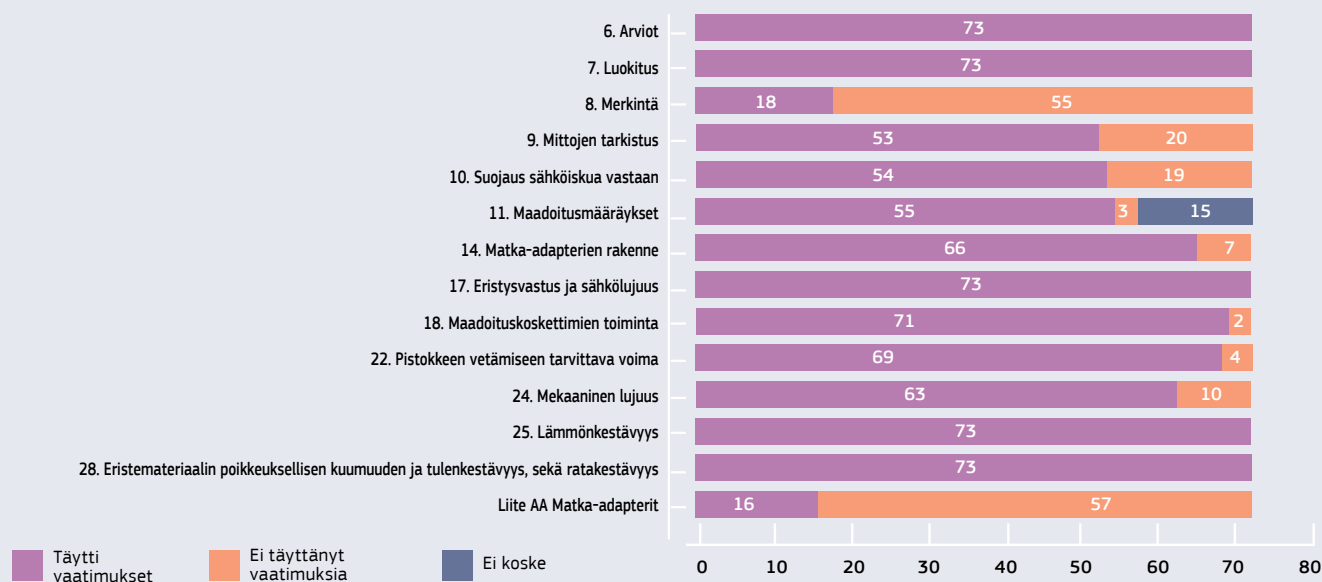

3.2. Testitulokset lausekkeittain

IEC 60884-2-5:2017:n lausekekohtaisia tuloksia tarkasteltaessa havaittiin, että erityisen paljon vaatimustenvastaisuuksia löytyi suhteessa lausekkeisiin 8 (Merkintä), 9 (Mittojen tarkistus) ja 10 (Suojaus sähköiskulta). Kaikkiaan 57 matkasovittinta 73: sta ei

täyttänyt liitteen AA matka-adaptoreita koskevia vaatimuksia. *Kuvassa 4* esitetään yksityiskohtaisempi yleiskatsaus lausekekohtaisista testituloksista.

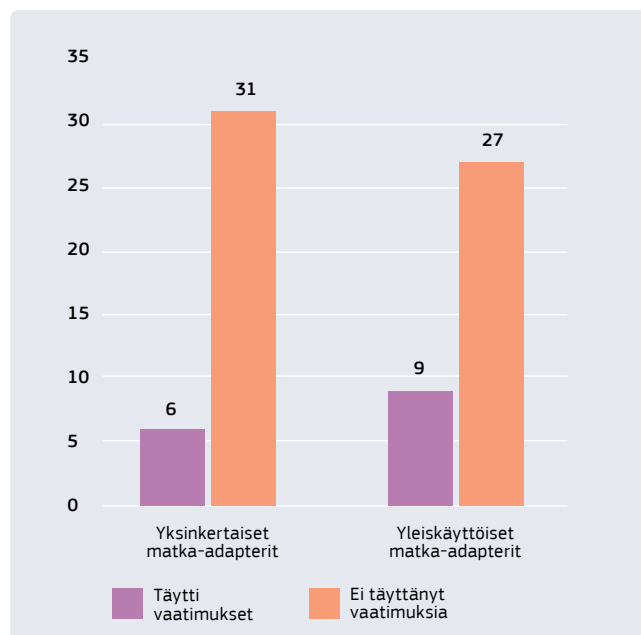
Kuva 4 - Testitulokset lausekkeittain (N=73)

3.3. Tulokset tuotetyyppiä kohden

Eniten vaatimustenvastaisia näytteitä löytyi tuotetyypeistä yksinkertaiset matka-adapterit. Kaikkiaan 84 prosenttia yksinkertaisista adaptoreista ja 75 prosenttia yleiskäyttöisistä matka-adaptoreista ei täyttänyt vähintään yhtä testaussuunnitelman vaatimuksista.

Kuva 5 - Testitulokset tuoteryhmittäin (N=73)

3.4. Päätelmät testituloksista

Sähköiset ja mekaaniset testit

Testituloksissa todettiin, että 58 testatuista 73 näytteestä ei täyttänyt vähintään yhden asianomaisen turvallisuusstandardin lausekkeen vaatimuksia. Kaiken kaikkiaan epäonnistumisaste on korkea, ja monet vaatimustenvastaisuudet saattavat aiheuttaa vakavan riskin kuluttajille.

Valtaosassa näytteistä, jotka eivät täyttäneet vaatimuksia, oli puutteita, jotka liittyivät niiden rakennustapaan. Vakavimpia havaittuja ongelmia ovat:

a) **Jännitteellisten pistokenastojen saavutettavuus.**

Matka-adapterin jännitteisten pistokenastojen koskettaminen altistaa käyttäjän sähköiskun vaaralle. Jännitteiset nastat ovat se pistokkeen osa, joka johtaa sähkövirtaa. Nastat on yleensä valmistettu metallista. Kun matka-adapteri kytketään pistorasiaan, nämä nastat kytketään sähköverkkoon. Nastojen on oltava täysin pistokkeen sisällä, jotta käyttäjä ei voi koskea niihin pistokkeen ollessa käytössä. Jos matkasovittimen suunnittelussa tai rakenteessa on vikoja, nastat eivät välttämättä ole täysin pistokkeen sisällä.

b) **Tehottomat tai puuttuvat sulkimet.** Tämä tarkoittaa sitä, että pistorasian jännitteisiä nastoja ei ole suojattu riittävästi, ja kuluttajat, erityisesti lapset, voivat työntää metalliesineitä pistorasian koskettimiin, jolloin vaarana on, että he koskettavat jännitteisiä osia ja saavat sähköiskun.

c) **Ylikuumeneminen adapterin sisällä.** Joissakin tuotteissa pistorasian koskettimet tarttuivat laitteen pistokkeeseen hyvin löysästi, mikä aiheutti ylikuumenemisvaaran adapterin sisällä. Tämä ylikuumeneminen voi sulattaa ympäröivän muovieristeen, jolloin sisällä olevat jännitteiset sähköosat voivat paljastua.

d) **Riittämättömät maadoitusjärjestelyt.** Joissakin näytteissä ei ollut maadoitusliitäntää, mutta niissä sallittiin pistoketyypit, joita käytetään yksinomaan maadoitusta vaativien laitteiden liittämiseen. Maadoitus on yksi keino antaa lisäsuojaa, jos adapteriin kytkettyyn laitteeseen tulee sähkövika. Muissa näytteissä näytti olevan maadoitus, mutta testeissä havaittiin vikoja maadoituspiireissä.

Myönteistä oli, että syttyvien materiaalien havaitsemiseen suunnitelluissa testeissä ilmeni, että **yhdessäkään näytteessä ei ollut muoviosia, jotka olisivat todennäköisesti syttyneet tuleen.** Tämä on merkittävä parannus aiemmin CASP-hankkeissa testattuihin edullisiin tuotteisiin (kuten kaapeleihin ja latureihin).

Varoitukset, merkinnät ja ohjeet

Markkinavalvontaviranomaiset tarkastivat varoitukset, merkinnät ja ohjeet kansallisilla kielillä. Tarkastuksissa kävi ilmi, että 85 prosenttia näytteistä ei täyttänyt vaatimuksia. Yleisimpiä vaatimustenvastaisuuksia olivat: varoitukset, merkinnät ja ohjeet eivät olleet virallisella kielellä, puuttuva yksi yhteyspiste, puuttuva tyyppi-, erä- tai sarjanumero.

Matka-adapterit on suunniteltu vain tilapäiseen käyttöön, ja on tärkeää, että kuluttajilla on kaikki tarvittavat tiedot matkasovittimien turvallisesta käytöstä. Kuluttajia on varoitettava, mikäli adapteri mahdollistaa yhdelle jännitteelle suunnitellun laitteen liittämisen toisen maan sähköjärjestelmään, mutta ei muunna jännitettä. Mitään testatuista matka-adapttereista ei oltu suunniteltu muuntamaan jännitettä, mutta joistakin puuttui vaadittu varoitus.

Lisäksi joistakin tuotteista puuttui merkintä valmistajasta tai maahantuojasta. Tämänkaltaisten tietojen puuttuminen vaikeuttaa markkinavalvontaviranomaisten toimenpiteitä. Jos esimerkiksi julkaistaan takaisinvetoilmoitus, kuluttajien on tiedettävä tarkalleen, mistä tuotteesta on kyse.

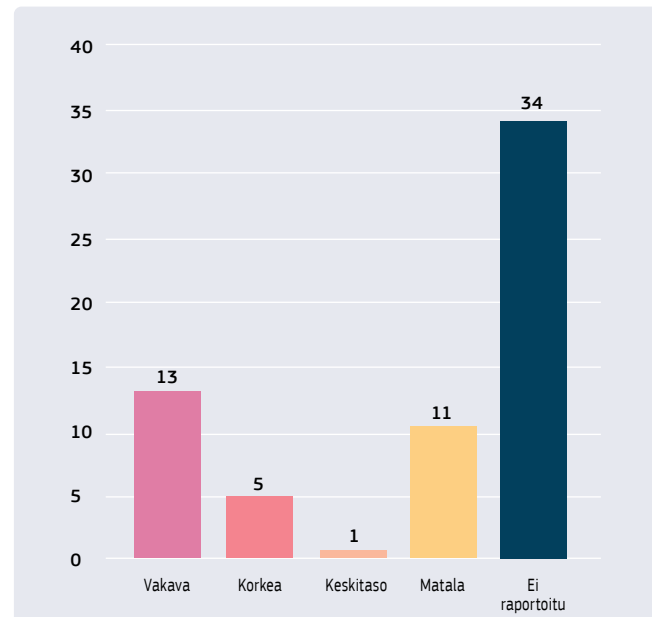
4. Riskinarviointi ja toimenpiteet

4.1. Riskinarvioinnin tulokset

Yleiskäyttöiset matka-adapterit voidaan saattaa markkinoille vain, jos ne täyttävät pienjännitedirektiivin (LVD)² turvallisuusvaatimukset. Yksinkertaisten adapterien on täytettävä yleisen tuoteturvallisuudirektiivin (GPSD)^{3,4} vaatimukset. Kun arvioidaan, aiheuttaako tuote riskin, lähestymistavan on perustuttava EU:n päätökseen (EU) 2019/417 (RAPEX-ohjeet⁵). Riskinarviointien laatimiseksi markkinavalvontaviranomaiset käyttivät Euroopan komission riskinarviointityökalua (RAG⁶).

Kuvassa 6 esitetään vaatimustenvastaisten näytteiden riskitasot (jotka perustuvat riskinarviointilaitosten suorittamaan riskinarviointiin).

Kuva 6 - Yleiskatsaus vaatimustenvastaisten näytteiden riskitasoihin (N=64)

4.2. Korjaavat toimenpiteet

Testaustulosten ja tehtyjen riskinarviointien perusteella markkinavalvontaviranomaiset päättävät, mihin korjaaviin toimenpiteisiin on ryhdyttävä niiden tuotteiden osalta, jotka eivät ole EU:n lainsäädännön ja/tai sovellettavien standardien mukaisia, jotta vaarallisten tuotteiden saattaminen sisämarkkinoille voidaan estää. *Kuvassa 7* esitetään korjaavat toimenpiteet, jotka on toteutettu niiden tuotteiden osalta, jotka eivät täyttäneet testausvaatimuksia.

Kun vakava riski havaitaan, markkinavalvontaviranomaisilla on lakisääteinen velvollisuus tehdä ilmoitus Safety Gate -järjestelmään (yleisestä tuoteturvallisuutta koskevan direktiivin (2001/95/EY) 12 artiklan 1 kohdan mukaisesti). RAPEX-ohjeissa⁷ suositellaan myös ilmoitusten tekemistä vähemmän kuin vakavan riskin aiheuttavien tuotteiden osalta toteutetuista toimenpiteistä.

Yhteisen testauskampanjan käynnistämien toimien seurauksena 14. huhtikuuta 2023 mennessä kuudesta tuotteesta on tehty ilmoitukset, ja seitsemää tuotetta koskevat ilmoitukset ovat vireillä.

Kuva 7 - Toimenpiteet, joita sovellettiin näytteisiin, jotka eivät täyttäneet vaatimuksia (N=64)

² EUR-Lex - 32014L0035 - FI - EUR-Lex (europa.eu)

³ EUR-Lex - 32001L0095 - EN - EUR-Lex (europa.eu)

⁴ Asetus (EU) 2023/988 yleisestä tuoteturvallisuudesta julkaistiin Euroopan unionin virallisessa lehdessä 23. toukokuuta 2023.

EUR-Lex - 4390682 - FI - EUR-Lex (europa.eu)

Se tulee voimaan 12. kesäkuuta 2023 ja sitä sovelletaan 13. joulukuuta 2024 alkaen.

⁵ Commission Implementing Decision (EU) 2019/417 of 8 November... - EUR-Lex (europa.eu)

⁶ RAG ECL V10 (europa.eu)

⁷ EUR-Lex - 4390682 - EN - EUR-Lex (europa.eu)

5. Päätelmät ja suositukset

5.1. Päätelmät

Kaiken kaikkiaan epäonnistumisprosentti tässä toiminnassa oli korkea: 79 prosenttia otokseen valituista matka-adaptereista ei täyttänyt vähintään yhtä testausuunnitelmassa asetetuista vaatimuksista.

Testauskampanjassa havaittiin useita sähköiskun vaaraa lisääviä vaatimustenvastaisuuksia, muun muassa seuraavat: puuttuvat tai tehottomat sulkimet, altistuminen jännitteisille pistotulpile ja riittämättömät maadoitusjärjestelyt.

Kaikki näytteet täyttivät lausekkeen 28 (poikkeuksellisen kuumuuden ja tulipalon kestävyys) vaatimukset, koska yhdenkään näytteen muoviosista ei todettu olevan helposti syttyvä. Tämä osoittaa myönteistä kehitystä, kun tuloksia verrataan aiempien sähkölaitteisiin keskittyvien CASP-hankkeiden tuloksiin (CASP2019 latureista⁸ ja CASP2020 kaapeleista⁹).

Markkinavalvontaviranomaisten tekemät varoitusten, merkintöjen ja ohjeiden tarkastukset kansallisilla kielillä osoittivat lisäksi, että 85 prosenttia näytteistä ei täyttänyt vaatimuksia. Varoitukset, merkinnät ja ohjeet ovat tärkeä osa minkä tahansa tuotteen riskiprofiilia, sillä ne antavat kuluttajille tärkeää tietoa siitä, miten matka-adaptereita käytetään turvallisesti.

Kaikissa näytteissä, jotka eivät täyttäneet sähköisten ja mekaanisten testien vaatimuksia, oli ainakin yksi varoituksiin, merkintöihin ja ohjeisiin liittyvä ongelma.

Markkinavalvontaviranomaiset antoivat kuusi Safety Gate -ilmoitusta tämän tuotekohtaisen toimen tulosten perusteella (seitsemän ilmoitusta on vielä vireillä) ja pysyivät talouden toimijoita ottamaan tuotteet pois markkinoilta, vetämään ne takaisin loppukäyttäjiltä tai lopettamaan myynnin, kun tuotteiden arvioitiin aiheuttavan vakavan, suuren tai keski-suuren riskin.

5.2. Suositukset sidosryhmille

Seuraavat suositukset perustuvat testausprosessin tuloksiin ja markkinavalvontaviranomaisten hankkeen aikana keskenään käymiin keskusteluihin.

Kuluttajille

Osta matka-adaptereita vain luotettavista vähittäismyyntikanavista

Lue varoitukset, merkinnät ja ohjeet huolellisesti ja noudata niitä.

Jos ostat laitteen Euroopasta, tarkista, että matka-adaptterissa on **Euroopan unionissa sijoittautuneen oikeushenkilön nimi ja fyysinen osoite**. Jos matka-adaptterissa ilmenee turvallisuusongelma tai vika, Euroopan unioniin sijoittautunut oikeushenkilö voidaan asettaa vastuuseen, ja häneen voi ottaa yhteyttä tarvittavaa tukea ja apua varten.

Varmista, että adapteri on **kytketty kunnolla pistorasiaan ja että laite on kytketty kunnolla adapteriin**.

Matka-adaptterit on tarkoitettu vain tilapäiseen käyttöön.

Älä ylikuormita adapttereita ja varmista, että **verkkojännite sopii laitteeseen**.

Vältä matka-adaptterien käyttöä, jos ne ovat vaurioituneet.

⁸ <https://ec.europa.eu/safety-gate/#/screen/pages/caspChargers>

⁹ <https://ec.europa.eu/safety-gate/#/screen/pages/casp2020Cables>

Eurooppalaisille ja kansallisille viranomaisille

Keskity edelleen matka-adapttereihin. Tämä toiminta ja aiemmat CASP-hankkeet ovat osoittaneet, että tämäntyyppisissä tuotteissa on ongelmia. CASP-hankkeeseen osallistuvia markkinavalvontaviranomaisia kannustetaan levittämään tuloksia hankkeen vaikutusten ja näkyvyyden maksimoimiseksi ja kuluttajien turvallisuuden lisäämiseksi kaikkialla EU:ssa ja ETA:ssa.

Ole tietoinen varoituksia, merkintöjä ja ohjeita koskevista vaatimuksista ja suorita alkutarkastukset. Kaikkiin matka-adapttereihin on merkittävä eurooppalaisen yhteyspisteen oikea nimi ja postiosoite sekä asianmukaiset jäljitettävyydetiedot, joiden avulla vaaralliset matka-adaptterit voidaan palauttaa (verkkosivusto ei riitä yhteyspisteen osoitteeksi).

Viranomaiset voivat itse tarkastaa monet vaatimukset ilman laboratoriotia (esim. merkinnät/ohjeet, holkiton nastat, sulkimien puuttuminen, yksinapainen asennus).

Talouden toimijoille

Ole tietoinen sovellettavasta lainsäädännöstä ja tarkista, että tuotteet on testattu asianmukaisesti.

Ryhdy kaikkiin tarvittaviin varotoimiin varmistaaksesi, että tuotteet ovat täysin pienjännitedirektiivin (2014/35/EU), yleisen tuoteturvallisuusdirektiivin (2001/95/EU) ja sovellettavien standardien vaatimusten mukaisia. Kaikkien toimijoiden on ymmärrettävä oma roolinsa toimitusketjussa ja täytettävä omat velvollisuutensa markkinoilla myymiensä tuotteiden turvallisuuden osalta.

Tunne toimittajasi. Tarkista ja todenna niiden toimittajien henkilöllisyys, joiden kanssa olet tekemisissä.

Ymmärrä varoitusten, merkintöjen ja ohjeiden merkitys.

Puutteellisiin varoituksiin, merkintöihin ja ohjeisiin liittyy erityisiä riskejä, sillä minkä tahansa sähkötuotteen virheellinen käyttö voi johtaa vammoihin.

Standardointielimille

Tehdään matka-adapttereita koskevista vaatimuksista kuluttajaystävällisempiä. Ei ole vaatimusta varmistaa,

että adapterissa on merkintä siitä, että se ei maadoita, kun siihen kytketään luokan I laite. Jos tätä ei voida estää rakennevaatimuksilla (esim. BS 1363 -standardin mukaisilla pistokkeilla), tulee lisätä vaatimus, jolla varmistetaan asianmukainen varoitusmerkintä.

Standardeihin on sisällytettävä luettavuusvaatimus.

Standardit sallivat valetut merkinnät, mutta kontrastivärien puuttuminen tekee niistä usein vaikeasti luettavia. Lisäksi nämä tuotteet ovat pieniä, ja käytettävissä oleva tila on rajallinen, minkä vuoksi osa tekstistä on hyvin pientä ja vaikeasti luettavaa.

Selkeytetään matka-adapterien USB-porttia ja maadoitusta koskevaa kattavuutta ja vaatimuksia.

Adaptereita koskevassa standardissa kielletään luokan II symboli, mutta EN 62368 edellyttää sitä luokan II USB-tuotteissa.

1. Mikä CASP on?

Koordinoitu toiminta tuoteturvallisuuden puolesta (CASP) mahdollistaa sen, että Euroopan unionin ja Euroopan talousalueen maiden markkinavalvontaviranomaiset voivat tehdä yhteistyötä ja parantaa Euroopan sisämarkkinoille saatettujen tuotteiden tuoteturvallisuutta.

CASP 2022 sisältää kuusi tuotekohtaista toimea ja neljä horisontaalista toimea.

Tuotekohtaisissa toimissa testataan erityyppisiä tuotteita, jotka voivat aiheuttaa riskin kuluttajille. Asianomaiset markkinavalvontaviranomaiset valitsevat ja keräävät tuotteet, ja ne tutkitaan yhteisesti sovitun testaussuunnitelman mukaisesti.

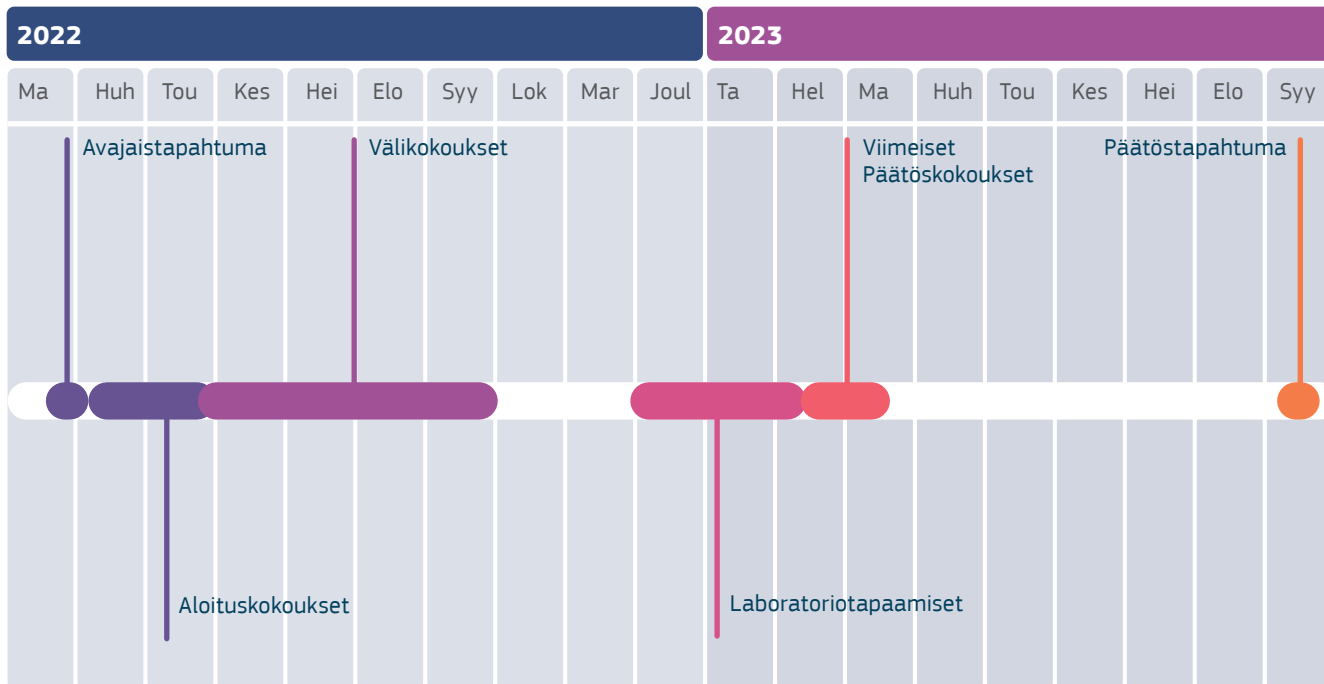
Horisontaaliset toimet tarjoavat markkinavalvontaviranomaisille foorumin ajatusten ja parhaiden käytäntöjen vaihtoon. Niissä kehitetään teknisen asiantuntijan yhteisiä lähestymistapoja, menettelyjä ja käytännön välineitä markkinavalvontaa varten.

Roolit ja vastualueet

2. Tuotekohtaisen toimen työsuunnitelma

Jatkuva sisäinen viestintä Wiki Confluence -alustalla

ALOITUS	NÄYTTEENOTTO JA TESTAUS	RAPORTOINTI	ULKOINEN VIESTINTÄ
Työpöytätyö	Laboratorioiden tarjouskilpailumenettely	Riskien arviointi	Tiedotuspaketin laatiminen
Arviointihaastattelut	Laboratorion valinta ja sopimukset	Markkinavalvontaviranomaisten toteuttamien toimien koordinointi	Viestintäviestien laatiminen
Testaus- ja näytteenotto suunnitelmaluonnos	Näytteenotto ja kuljetus	Loppuraporttien laatiminen	Viestintäkampanjan käynnistäminen
Laboratorioiden kartoitus	Testausprosessi ja testiraportit	Näytteiden hävittäminen tai palauttaminen markkinavalvontaviranomaisille	Vaikutusten arviointi

3. Tuotekohtaisten toimien välineet ja prosessit

0

Prosessi ennen koordinoitua toimintaa tuoteturvallisuuden puolesta

Oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosasto määrittelee painopisteet tuoteryhmien valitsemiseksi. Osallistuvat markkinavalvontaviranomaiset valitsivat kuusi CASP 2022 -tuoteryhmää oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosaston järjestämässä kuulemisessa.

1

Testaus- ja näytteenottosuunnitelmien vahvistaminen

Tekniset asiantuntijat laativat suunnitelmat markkinavalvontaviranomaisten palautteen ja käytettävissä olevan budjetin perusteella. Luonnokset esitellään aloituskokouksessa, minkä jälkeen markkinavalvontaviranomaiset viimeistelevät ja vahvistavat ne Wikin kautta.

2

Laboratorion valinta

Toimeksisaajan tiimi kartoittaa laboratoriot ja ottaa niihin yhteyttä hintojen ja muiden tietojen keräämiseksi. Tarjouskilpailu käynnistetään aloituskokouksen jälkeen, ja tarjoukset arvioidaan. Osallistuvat markkinavalvontaviranomaiset valitsevat laboratorion välikokouksissa.

3

Näytteiden kerääminen ja kuljetus

Markkinavalvontaviranomaiset keräävät asiaankuuluvat näytteet kansallisilta markkinoiltaan ja rekisteröivät ne kodifointitiedostoon. Alustavien tarkastusten jälkeen markkinavalvontaviranomaiset lähettävät näytteet laboratorioon.

4

Testaus ja testausraporttien toimittaminen

Laboratorio testaa näytteet sovitun testaus suunnitelman mukaisesti ja lataa testiraportit Wikiin. Markkinavalvontaviranomaiset pyytävät tarvittaessa selvityksiä ja hyväksyvät raportit.

5

Riskien arviointi

Tekninen asiantuntija ja markkinavalvontaviranomaiset laativat laboratoriotapaamisessa valittujen näytteiden perusteella skenaarioita ja analysoivat riskejä. Markkinavalvontaviranomaiset tekevät riskinarvioinnin kaikista näytteistä, jotka eivät täytä lakisääteisiä vaatimuksia.

6

Skenaarioiden lataaminen RAG-työkaluun

Hankkeen aikana kehitetyt skenaariot ladataan RAG-työkaluun.

7

Markkinavalvontaviranomaisten hyväksymät toimet

Markkinavalvontaviranomaiset toteuttavat asianmukaiset toimet kyseisten tuotteiden osalta ja ilmoittavat niistä Safety Gate -järjestelmään.

8

Ulkoinen viestintä

Ulkoiset viestintätoimet käynnistetään päätöstapahtumassa. Tästä alkaa kahdesta kolmeen viikkoon kestävä Euroopan laajuinen viestintäkampanja.

Työkalut

Kustakin tuotekohtaisesta toimesta ja koko CASP 2022 -hankkeesta tehdään kuluttajille ja yleisölle suunnattuja **audiovisuaalisia klippejä**. CASP 2022 -hanketta ja kutakin tuotekohtaista toimea varten laaditaan taloudellisille toimijoille suunnattuja **infografiikoita**. Kustakin toimesta ja CASP 2022 -hankkeesta laaditaan **loppuraportit**. Ne käännetään kaikille EU:n virallisille kielille sekä norjan ja islannin kielille.

Kanavat

Viestintämateriaalia levitetään seuraavilla kanavilla:

- Euroopan komission CASP-verkkosivusto
- Markkinavalvontaviranomaisen kansalliset viestintäkanavat
- Olennainen lehdistö ja muut sidosryhmät

EUROOPAN KOMISSIO

Directorate-General for Justice and Consumers

Directorate Consumers

Unit E.4 Product Safety and Rapid Alert System

E-mail: JUST-RAPEX@ec.europa.eu

Euroopan komissio ei ole vastuussa uudelleenkäytön mahdollisista seurauksista.

© Euroopan unioni, 2023

Euroopan komission asiakirjojen uudelleenkäyttöä koskevat periaatteet perustuvat 12. joulukuuta 2011 annettuun komission päätökseen 2011/833/EU (EUVL L 330, 14.12.2011, s. 39).

Jollei toisin mainita, tämän asiakirjan uudelleenkäyttö on sallittua Creative Commons Attribution 4.0 International (CC-BY 4.0) -lisenssin mukaisesti (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Tämä tarkoittaa sitä, että uudelleenkäyttö on sallittua, kunhan lähde mainitaan asianmukaisesti ja mahdollisesti tehdyt muutokset ilmoitetaan.

Sellaisten aineiston osien käyttö tai jäljentäminen, jotka eivät ole Euroopan unionin omaisuutta, saattaa edellyttää lupaa suoraan asianomaisilta oikeudenhaltijoilta.

Tietoa Euroopan unionista on saatavilla kaikilla EU:n virallisilla kielillä Europa-sivustolla,
https://europa.eu/european-union/index_fi

Euroopan unionin
julkaisutoimisto

Luxembourg: Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2023

PDF ISBN 978-92-68-03767-6 doi:10.2838/00284 DS-03-23-174-FI-N